

جدول ۱ - مهم‌ترین عوامل اجتماعی مؤثر بر جوامع و کالبد سکونتی

عوامل اجتماعی	مؤلفه‌های اجتماعی	ریز مؤلفه‌ها
جمعیت	متغیرهای جمعیتی	میزان رشد جمعیت، جابجایی جمعیت، گرایش به مهاجرت و مهاجرت، وقوع جنگ، امنیت، ناامنی و بی‌ثباتی، ناآرامی‌های داخلی، امید به زندگی، میزان باروری، میزان مرگ و میر، ساختار سنی و جنسی، بعد خانوار
	عوامل ژنتیکی	قومیت، نژاد
فرهنگ	هنر	معماری، دستاوردهای هنری، صنایع دستی، زیبایی‌شناسی، گرایش‌ها و مفاهیم جدید زیبایی، حیات و فرهنگ
	فناوری	نحوه سکونت پیشینیان، تکنولوژی، فناوری‌های جدید، دست‌افزارها و مصنوعات بشری، اختراعات، اکتشافات، نوآوری‌ها، انواع تولیدات صنعتی خانگی
	اطلاعات	موقعیت جغرافیایی، اقلیم و ویژگی‌های آب و هوایی، تحولات اکولوژیکی، دانش و اطلاعات بومی، علم، رسانه‌های گروهی
نظام‌های اجتماعی	نظام‌های نمادین	سنت و آداب و رسوم، الگوها، هنجارها، سلیقه‌ها و ذائقه‌های افراد، ارتباطات فرهنگی، گرایش به مصرف‌گرایی، وقف و اهدای زمین، حریم، قلمرو و محرمیت
	طبقه‌ها	ساختار طبقات اجتماعی، تمایزهای طبقاتی، سبک زندگی، شیوه‌های زیستی، شیوه‌ها و الگوهای رفتاری، خصوصیات اخلاقی، یکجانشینی، قشربندی اجتماعی، جایگاه اجتماعی، برابری و تساوی حقوق اجتماعی
	گروه‌ها	گروه‌های قبیله‌ای و جمع‌گرایانه، گروه‌های اجتماعی، احزاب، ساختارهای قبیله‌ای و طایفه‌ای، گروه‌های قومی و قبیله‌ای، تغییرات هویتی در رویکردهای قوم‌گرایی و ملی‌گرایی، همگن و ناهمگن بودن اجتماع، خانواده
	نقش‌ها	همبستگی اجتماعی، هویت اجتماعی، تعاملات اجتماعی، ناهنجاری‌های اجتماعی، اقتدار و سلطه، منزلت و مقام اجتماعی، توقعات جامعه از فرد
	افراد	شیوه ارتباط‌های اجتماعی، روابط خویشاوندی، قدرت و نفوذ فردی، مناسبات میان فرد با دیگران، رفتارهای فردی
نهاد‌های اجتماعی	نظام آموزشی	آموزش‌های همگانی، سواد، آموزش و تحصیل به ویژه برای زنان
	نظام دینی و اعتقادی	درک انسان‌ها از جهان، جهان‌بینی، دین، عقاید مذهبی، ارزش‌ها و اعتقادات اجتماعی، باورها و ایده‌آل‌ها، آیین‌ها، آرمان‌ها، آداب و رسوم، مقررات و ضوابط مذهبی، عقاید و اخلاق دینی، گرایش‌های دینی و مذهبی
	نظام سیاسی	خط‌مشی‌های سیاسی و حکومتی، قوانین و الزامات دولتی، تصمیمات گروهی و دولتی، مدرنیزاسیون، نحوه توزیع تسهیلات، خدمات و امکانات، سیاست‌های نوسازی شهری، ساخت‌وساز انبوه مسکن، استفاده از متخصصان خارجی
	نظام اقتصادی	سرمایه‌های اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و نمادین، تأمین معیشت و انواع آن، نحوه تقسیم کار، نحوه انجام فعالیت‌های اقتصادی، دوشغله بودن، الگوهای معیشتی و مشاغل مسلط، نظام‌های اقتصادی، بارتکفل
	نظام خانواده	ساختار خانواده، تغییر ساختار خانواده از گسترده به هسته‌ای، قومیت و روابط خویشاوندی، جدایی‌گزینی طایفه‌ای و خانوادگی، روابط خانوادگی و حریم‌های خصوصی، نوع و زمان ارتباط با اعضای خانواده، شیوه ملاقات با دیگران، چگونگی ارتباط مرد و زن در بیرون از خانه و درون آن، تلقی جامعه از جایگاه زنان، تک همسری یا چندهمسری

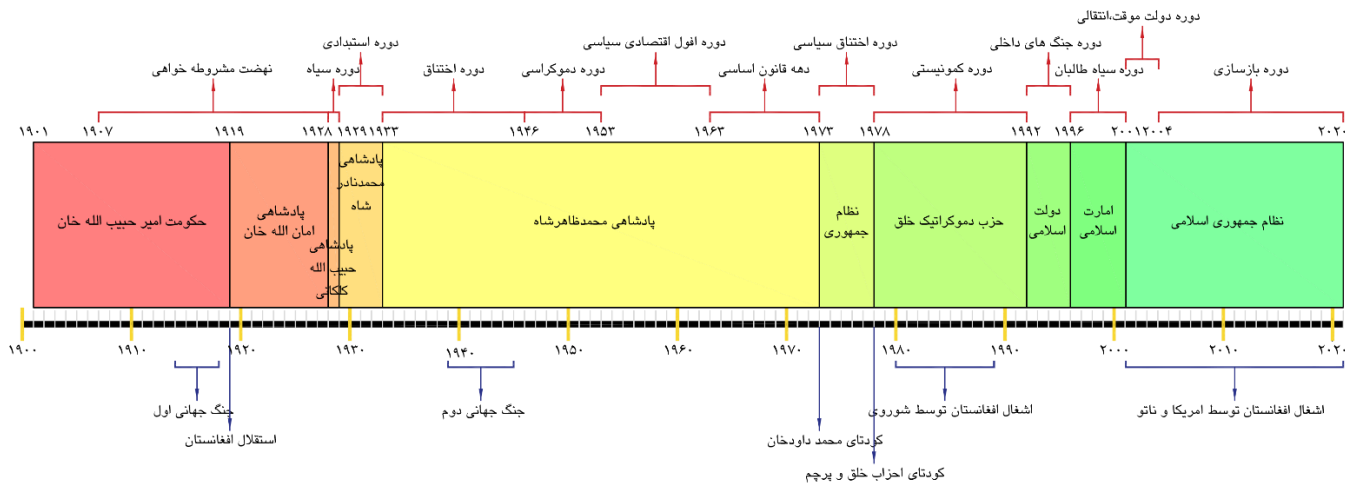
جدول ۲- عوامل استخراج شده برای عوامل مؤثر بر تحول معماری مسکن برنامه‌ریزی شده شهر کابل و درصد تغییرات آنها

Component	Total variance Explained								
	Initial Eigenvalues			Extraction Sums of Squared Loadings			Rotation Sums of Squared Loadings		
	Total	% of Variance	Cumulative %	Total	% of Variance	Cumulative %	Total	% of Variance	Cumulative %
۱	۶.۵۱۵	۲۱.۰۱۵	۲۱.۰۱۵	۶.۵۱۵	۲۱.۰۱۵	۲۱.۰۱۵	۳.۵۷۱	۱۱.۵۱۸	۱۱.۵۱۸
۲	۳.۱۴۴	۱۰.۱۴۲	۳۱.۱۷۵	۳.۱۴۴	۱۰.۱۴۲	۳۱.۱۷۵	۳.۰۷۹	۹.۹۳۴	۲۱.۴۵۲
۳	۲.۶۴۱	۸.۵۱۸	۳۹.۶۷۶	۲.۶۴۱	۸.۵۱۸	۳۹.۶۷۶	۲.۹۴۲	۹.۴۹۰	۳۰.۹۴۲
۴	۲.۶۲۹	۸.۴۸۰	۴۸.۱۵۵	۲.۶۲۹	۸.۴۸۰	۴۸.۱۵۵	۲.۷۱۶	۸.۷۶۱	۳۹.۷۰۳
۵	۱.۹۲۴	۶.۲۰۸	۵۴.۳۶۳	۱.۹۲۴	۶.۲۰۸	۵۴.۳۶۳	۲.۳۹۰	۷.۷۱۰	۴۷.۴۱۳
۶	۱.۷۲۷	۵.۵۷۲	۵۹.۹۳۵	۱.۷۲۷	۵.۵۷۲	۵۹.۹۳۵	۱.۹۰۲	۶.۱۳۵	۵۳.۵۴۸
۷	۱.۴۷۸	۴.۷۶۸	۶۴.۷۰۳	۱.۴۷۸	۴.۷۶۸	۶۴.۷۰۳	۱.۸۹۷	۶.۱۲۱	۵۹.۶۶۹
۸	۱.۳۵۰	۴.۳۵۶	۶۹.۰۵۹	۱.۳۵۰	۴.۳۵۶	۶۹.۰۵۹	۱.۸۹۷	۶.۱۲۰	۶۵.۷۹۰
۹	۱.۲۱۴	۳.۹۱۸	۷۲.۹۷۶	۱.۲۱۴	۳.۹۱۸	۷۲.۹۷۶	۱.۸۷۶	۶.۰۵۰	۷۱.۸۴۰
۱۰	۱.۰۳۵	۳.۳۳۹	۷۶.۳۱۶	۱.۰۳۵	۳.۳۳۹	۷۶.۳۱۶	۱.۳۸۷	۴.۴۷۵	۷۶.۳۱۶
۱۱	۰.۹۷۷	۳.۱۵۲	۷۹.۴۶۸						
۱۲	۰.۸۹۴	۲.۸۸۵	۸۲.۳۲۵						
۱۳	۰.۷۱۰	۲.۲۹۱	۸۴.۶۴۴						
۱۴	۰.۶۶۶	۲.۱۴۹	۸۶.۷۹۲						
۱۵	۰.۵۹۱	۱.۹۰۸	۸۸.۷۰۰						
۱۶	۰.۵۲۶	۱.۶۹۶	۹۰.۳۹۶						
۱۷	۰.۴۶۸	۱.۵۱۰	۹۱.۹۰۷						
۱۸	۰.۴۳۱	۱.۳۹۰	۹۳.۲۹۶						
۱۹	۰.۳۴۶	۱.۱۱۸	۹۴.۴۱۴						
۲۰	۰.۳۰۹	۰.۹۹۶	۹۵.۴۱۰						
۲۱	۰.۲۴۵	۰.۷۹۱	۹۶.۲۰۲						
۲۲	۰.۲۳۱	۰.۷۴۶	۹۶.۹۴۸						
۲۳	۰.۲۱۹	۰.۷۰۷	۹۷.۶۵۵						
۲۴	۰.۱۸۱	۰.۵۸۵	۹۸.۲۳۹						
۲۵	۰.۱۳۴	۰.۴۲۴	۹۸.۶۷۳						
۲۶	۰.۱۱۵	۰.۳۷۲	۹۹.۰۴۵						
۲۷	۰.۰۷۷	۰.۲۵۰	۹۹.۲۹۵						
۲۸	۰.۰۷۶	۰.۲۴۴	۹۹.۵۳۸						
۲۹	۰.۰۶۰	۰.۱۹۴	۹۹.۷۳۲						
۳۰	۰.۰۴۸	۰.۱۵۶	۹۹.۸۸۸						
۳۱	۰.۰۳۵	۰.۱۱۲	۱۰۰.۰۰۰						

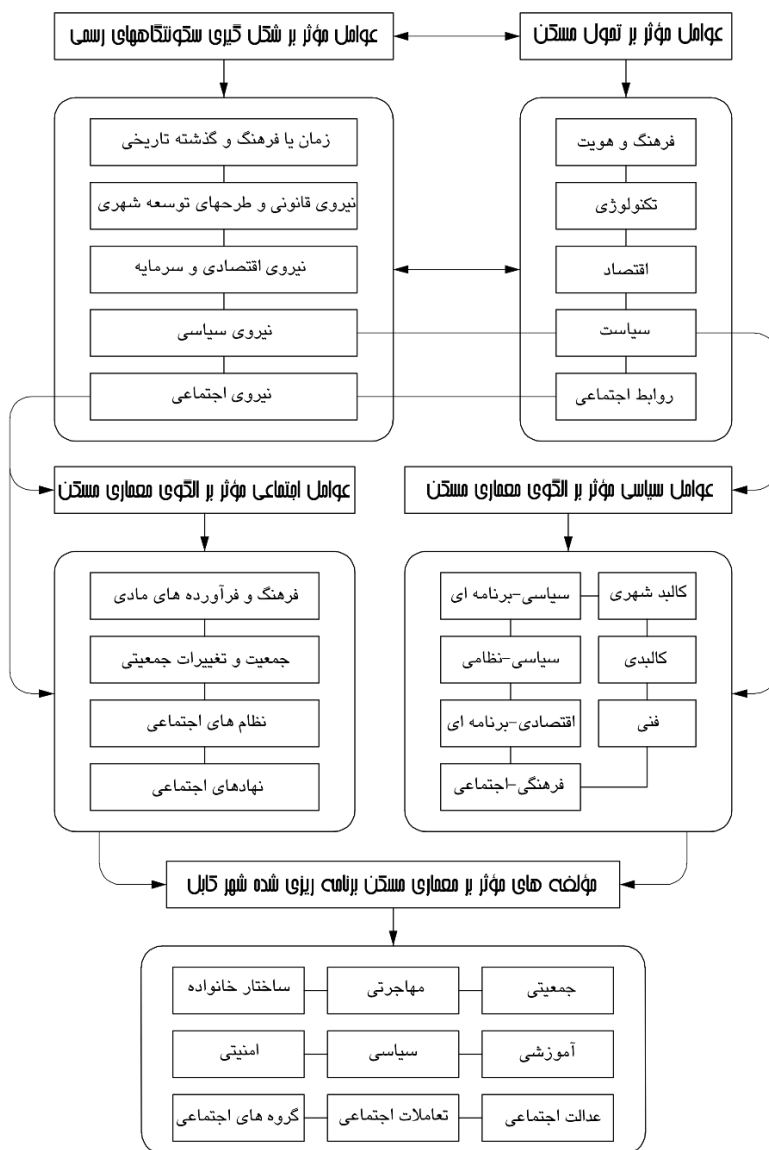
Extraction Method: Principal Component Analysis

جدول ۴- نام‌گذاری عوامل مؤثر بر تحول معماری مسکن برنامه‌ریزی‌شده کابل

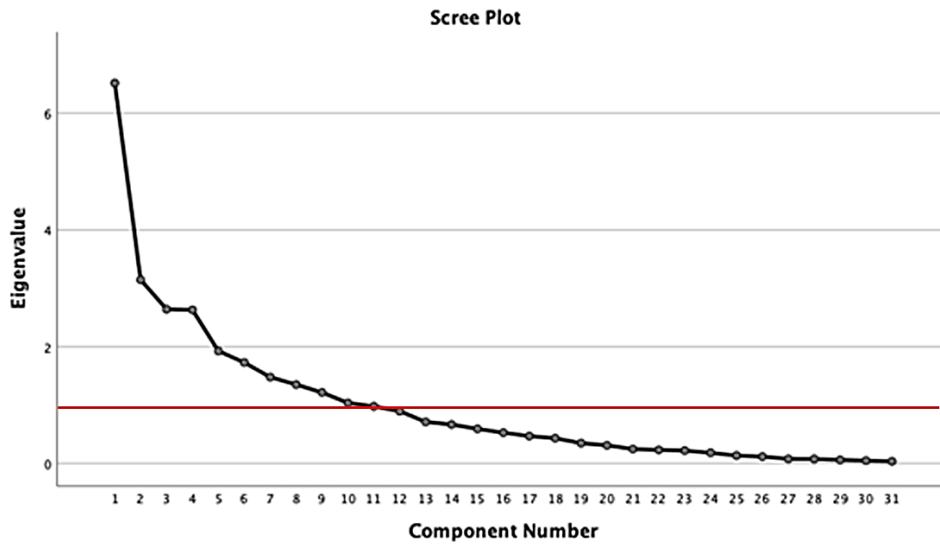
عامل	شاخص	بارعاملی
عامل اول تعاملات اجتماعی	رفتارهای فردی و اجتماعی	۰/۷۶۸
	سبک و روش زندگی	۰/۷۲۹
	نوع خانواده	۰/۶۵۹
	قومیت و روابط خویشاوندی	۰/۶۲۱
	روابط همسایگی	۰/۶۲۱
عامل دوم سیاست داخلی	برابری و تساوی حقوق اجتماعی افراد	۰/۵۴۱
	ساختار جنسی و سنی	۰/۴۸۳
	جنگ‌های داخلی در دوره‌های مختلف	۰/۸۱۳
	میزان رشد جمعیت	۰/۸۰۷
	نامنی و بی‌ثباتی در افغانستان	۰/۶۸۹
عامل سوم آموزش و تحصیلات	دوره‌های تاریخی و سیاسی افغانستان	۰/۵۲۸
	آموزش‌های عمومی در افغانستان	۰/۹۱۷
	سطح سواد اعضای خانواده	۰/۸۶۶
	نظام آموزشی افغانستان	۰/۸۴۶
	ضوابط و مقررات ساخت مسکن	۰/۷۶۶
عامل چهارم برنامه‌ریزی مسکن	سیاست‌گذاری‌های دولت در بخش مسکن	۰/۷۰۵
	امکانات و خدمات رفاهی موجود در مناطق مختلف شهر	۰/۶۹۶
	بازگشت مهاجرین از سایر کشورها	۰/۵۱۹
	گرایش‌های مذهبی و دینی	۰/۸۴۱
	بعد خانوار	۰/۶۶۶
عامل پنجم گرایش‌های اجتماعی	احزاب سیاسی	۰/۶۰۳
	امنیت عمومی در افغانستان	-۰/۴۷۲
عامل ششم نظام اجتماعی	نظام قومی- قبیله ای	۰/۷۸۹
	نظام طبقاتی	۰/۶۹۲
عامل هفتم زن و خانواده	جایگاه و نقش زن در خانواده	۰/۸۱۴
	تعداد همسر	۰/۷۷۰
عامل هشتم کاهش جمعیت	مهاجرت خارجی	۰/۸۸۶
	میزان مرگ‌ومیر	۰/۵۶۰
عامل نهم سیاست خارجی	عوامل خارجی و بین‌المللی	-۰/۸۳۳
	نوع قومیت	۰/۴۲۰
عامل دهم چابجایی جمعیت	مهاجرت داخلی	-۰/۷۶۱



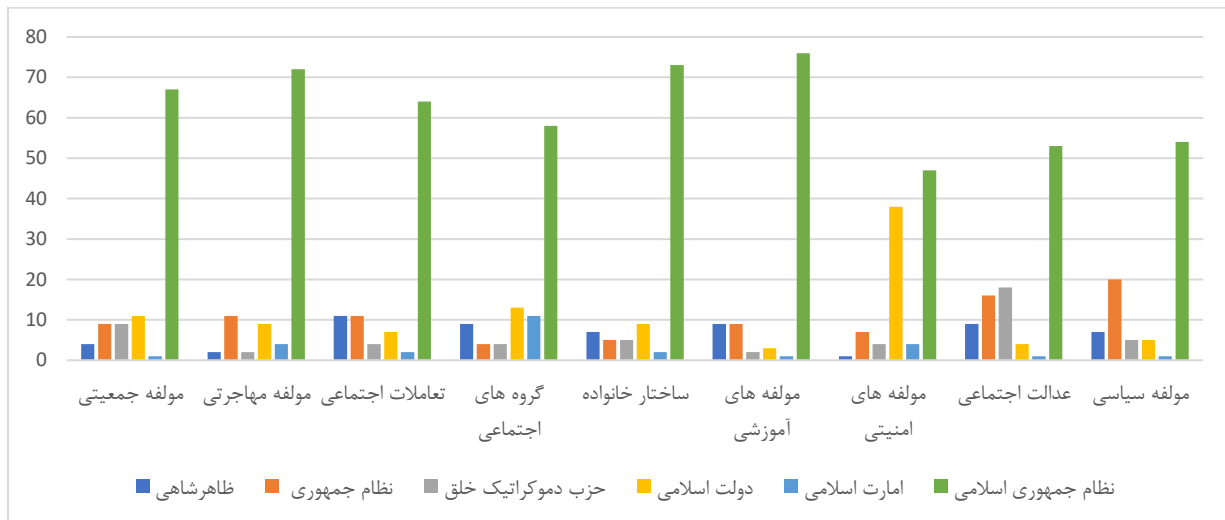
شکل ۱- تغییرات سیاسی افغانستان از ابتدای قرن بیستم



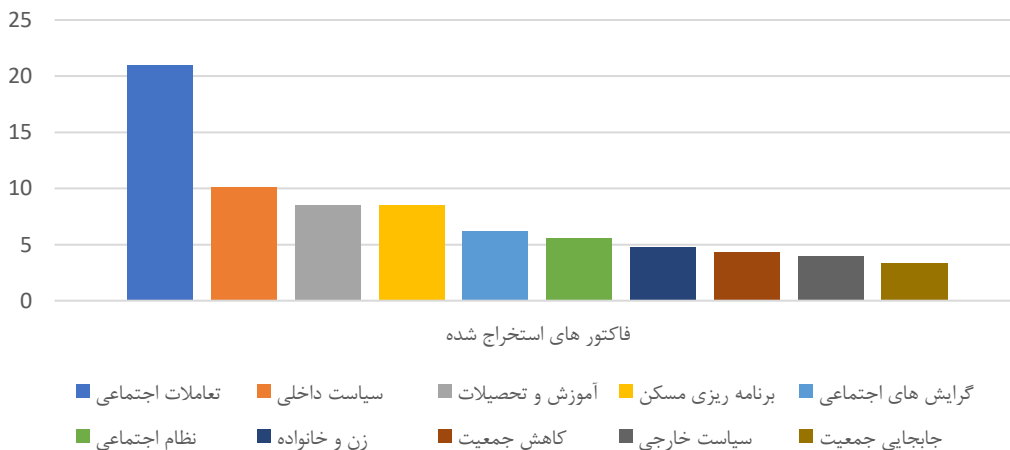
شکل ۲- چارچوب نظری پژوهش



شکل ۳- نمودار دامنه کوه برای تعیین تعداد عامل



شکل ۴- میزان تأثیر برآیند مؤلفه های اجتماعی سیاسی بر الگوی مسکن برنامه ریزی شده شهر کابل در دوره های تاریخی سیاسی افغانستان



شکل ۵- میزان تأثیر عوامل مؤثر بر مسکن برنامه ریزی شده شهر کابل